

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับ การศึกษาทางไกล

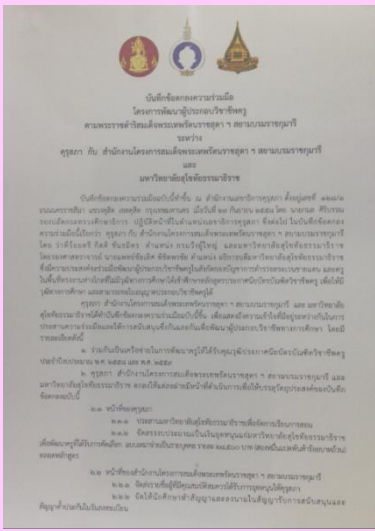
ยวิญฐาภรณ์ ทองแขก*

“...เรื่องการศึกษา ต้องเน้นคุณภาพและโอกาสในการศึกษา ไม่ใช่จะสอนอย่างไรก็ได้ โดยไม่มีหลักเกณฑ์ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และมีคุณสมบัติต่างๆ ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม เด็กที่ด้อยโอกาสแม้จะมีสาเหตุพื้นฐานของความด้อยโอกาสแตกต่างกัน แต่ก็ถือว่าทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน หากได้รับโอกาสทางการศึกษาจะช่วยได้มาก เราช่วยเหลือเด็กที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร เด็กในสถานที่ไม่มีบริการทางการศึกษา เด็กกำพร้า เด็กที่ร่างกายบกพร่อง พิการ แม้แต่พิการทางสมอง ลูกผู้ลี้ภัย และผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ต้องขังหรือผู้ต้องโทษ เราพยายามที่จะทำให้เกิดโอกาสในการศึกษา...”

(จากหนังสือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงบรรยายเรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงห่วงใยในเรื่องโอกาสทางการศึกษาของราษฎรทุกหมู่เหล่า ทั้งชนกลุ่มน้อย และประชาคมเมือง ทุกคนควรมีโอกาสได้รับการศึกษาจากภาครัฐโดยเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน พระองค์ไม่เพียงแต่ทรงให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาแก่นักเรียนและนักศึกษาในเขตพื้นที่ทุรกันดารเท่านั้น ยังทรงห่วงใยผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา คือ ตัวครูผู้สอนด้วย จึงทำให้มีโครงการพัฒนาตามพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษามากมาย ตัวอย่างโครงการที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการสอนทางไกลในการเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นสามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความพร้อมและความสะดวก คือ โครงการที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ซึ่งเป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดหลักสูตรการศึกษาให้แก่ชนเผ่ามลาบรี หรือ ผีตองเหลืองที่อาศัยอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย และโครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำหรับโครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครูนี้เป็นโครงการที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกันระหว่างครูสภา สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยมีการลงนามกันไปเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2558 ณ สำนักงานเลขาธิการครูสภา มีความประสงค์เพื่อ

จะร่วมมือกันพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และครูในพื้นที่ทรงงานทางไกลที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาได้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู เพื่อให้มีวุฒิทางการศึกษา และสามารถขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ โดยหน่วยงานทั้ง 3 ต่างร่วมมือกันทำหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ คือ

ครูสภา มีหน้าที่ ประสานมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเพื่อจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนแก่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อพัฒนาครูที่ได้รับการคัดเลือก แบบเหมาจ่ายเป็นรายบุคคล สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีหน้าที่ จัดส่งรายชื่อผู้ที่มีคุณสมบัติสมควรได้รับการอุดหนุนให้ครูสภา และจัดให้นักศึกษาทำสัญญาและลงนามในสัญญารับการสนับสนุนและสัญญาค้ำประกันในวันลงทะเบียน และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีหน้าที่จัดหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพครูที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและได้รับการรับรองจากครูสภา รวมถึงจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูและสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอนบางส่วนตามความเหมาะสม นอกจากนี้พระเมตตาในการสร้างเสริมโอกาสในการศึกษายังสะท้อนได้จากการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง ดังปรากฏในพระราชดำรัส ดังนี้

“เมื่ออยู่ในที่ของจำ ญ เรือนจำ ผู้ต้องขังจะได้รับการศึกษาสายสามัญขั้นพื้นฐาน และต่อจนระดับอุดมศึกษาได้ เช่น การศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ไปให้ความรู้แก่คนกลุ่มนี้ และประสาทปริญญากันในเรือนจำ...”

(จากหนังสือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับการเสริมสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชนอกจากมีส่วนร่วมสานต่อแนวพระราชดำริ โดยจัดการศึกษาทางไกลแก่ผู้ต้องขังตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือแล้ว ยังได้ร่วมโครงการปรับปรุงห้องสมุดในเรือนจำและทัณฑสถานเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ซึ่งโครงการนี้หากเรือนจำใดพัฒนาห้องสมุดได้ตามมาตรฐานจะได้รับนามพระราชทานว่า “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ได้รับพระราชานุญาตให้อัญเชิญพระนามาภิไธยย่อ “ส.ธ.” ประดิษฐาน ไว้เหนือชื่อ “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” และพระองค์จะเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด “ห้องสมุดพร้อมปัญญา” ด้วยพระองค์เองด้วย ทั้งหมดนี้เป็นแค่ส่วนหนึ่งของน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยความเมตตาต่อราษฎรทุกหมู่เหล่าอย่างแท้จริง

หากผู้ใดสนใจข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อได้ที่หน่วยจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย ฝ่ายบริการสนเทศ สำนักบรรณสารสนเทศ โทร. 7467-8

*บรรณารักษ์ชำนาญการ หัวหน้าหน่วยจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย ฝ่ายบริการสนเทศ สำนักบรรณสารสนเทศ

ที่มา: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2558). สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กับการศึกษาทางไกล สืบค้นจาก <http://www.stou.ac.th/offices/oet/events/stou37/index.html#on>